

Monumentnummer*: 499219

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 april 1996
Kadaster deel/nr 82795/120

Woonplaats* Drachten
Gemeente* Smallingerland
Provincie* Fryslân

Kadastrale gemeente* Drachten
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 14364

Omschrijving**

Inleiding

De SCHOOL, voorheen de Rijks hogere burgerschool in Drachten is in 1919 gerealiseerd naar ontwerp van de architect J.A.W. Vrijman uit Den Haag in een Frans georiënteerde UM-1800 bouwstijl. Het Drachtster Lyceum maakt tegenwoordig gebruik van het gebouw.

Omschrijving

Het schoolgebouw heeft een liggende E-vormige plattegrond en bestaat uit twee bouwlagen. De noordelijke poot van het hoofdgebouw is verbonden aan een rechthoekig bouwdeel van één bouwlaag. Het mansardedak met ingezwenkte dakschilden van het hoofdgebouw en het afgeplatte schilddak van het noordelijke bouwdeel is gedekt met leien. Een gootlijst op klossen boven een geprofileerde daklijst vormt de markante gevelafsluiting van het uit bruine bakstenen opgetrokken gebouw. De hoektraveeën van de symmetrisch ingedeelde voorgevel springen sterk naar voren, inclusief de dakvlakken.

Het middenrisaliet met de entree wordt bekroond door een fronton, omgeven door een gootlijst op klossen en daklijst; binnen het fronton een ovaal venster met roedeverdeling. De vernieuwde deur ligt in een gemetseld rondboogportiek. Boven het portiek is een door kleine voluten omlijst mozaiek met de tekst RIJKSHOOGEREBURGERSCHOOL, geflankeerd door de wapens van Friesland en van Smallingerland. Recht boven de entree is een gemetselde dakruiter met uurwerk onder tentdakje. In het dakschild voorts kapellen waarin vensters met roedeverdeling en op de nok vier schoorstenen met schoorsteenborden.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De overige gevelindeling aan de voor-, zij-, en achterzijde van het gebouw is grotendeels aan elkaar gelijk. De vensterpartijen liggen in iets in de gevel terugliggende muurvlakken, doorlopend over de twee bouwlagen. In de hoekrisalieten aan de voorgevel zijn dergelijke smalle terugliggende muurvlakken zonder vensters, waardoor lisenen lijken te ontstaan.

De hoge kruis- en H-vensters onder strek met natuurstenen onderdorpels hadden oorspronkelijk een roedeverdeling.

De gevelindeling, het materiaalgebruik en de detaillering van het noordelijke bouwdeel zijn gelijk aan de rest van het gebouw. De zesruitsvensters en kozijnen zijn hier vernieuwd, evenals een brede deur in de verbindende lage "hals".

Waardering

De vm. Rijks Hogere Burgerschool uit 1919 te Drachten is van cultuurhistorisch en architectonisch belang vanwege:

- de functie van huisvesting van een nieuw onderwijstype,
- de bijzondere betekenis voor de uitbreiding van Drachten naar het stedenbouwkundige plan van G. Stapensea, gemaakt n.a.v. de komst van de RHBS,
- de situering van de RHBS als het meest bepalende element in het stedenbouwkundige ontwerp,
- de hoogwaardige esthetische en bouwkunstige kwaliteit van het ontwerp,
- de hoge mate van gaafheid van het exterieur, m.n. de voorgevel met fraaie betegeling boven de vm. entree,
- de functie als ruimtelijk en functioneel hoofdbestanddeel van het visueel gave complex.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw